

ASZÓDÉSVIDÉKE

Társadalmi, közgazdasági és irodalmi hetilap

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egyes évre . . . 12 kor. Negyed évre . . . 3 kor.
Fél évre . . . 6 Egyes száma ára 80 fl.
Bérmentlen leveleket nem fogadunk el.
Kéziratok nem adatkak vissza.

Felelős szerkesztő: Nyíry Lajos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Aszódon.
Hirdetések
egység szerint jutányos Áron közöltetnek Nyíltár szer-
50 fillér előfizetőinknek nagy Árangedmény

Kis emberek kölcsöne.

Szomorú sorsa van manapság a kis embereknek. Meg van nehezítve életük minden téren.

Ha megszorul a kis ember, mihez forduljon, ha nem a kölcsönhöz? Még az nem is volna baj, hogy kölcsönhöz fordul, mert hiszen a kölcsön, a hitel nyújtása — tudjuk — nagy misziót teljesít a közgazdaságban. De éppen az a baj, hogy a kis ember roppant nehezen jut a kölcsönhöz akár a jelzálogot, akár a személyhitelt illetőleg.

Személyhitelt még valahogyan kaphat a kis ember, mert elvégre két-három aláírással bárki is szerezhethet hitelt. De kérdés, vajon könnyen kap-e ilyen kis ember két-három aláíró? — S ha már nagynehezen kap is, ezek az aláírók bizony nem írkatják oda nevüket hiába, minden viszontszolgáltatás nélkül. Az aláírók számitanak viszontszolgáltatóra; ezek tönkre is juttatják a kis embereket, mert ha már a kis ember a hitelt megkapja, most már nemhogy kevesbednék gondja, sőt ellenkezőleg nagyvobodik, mert újabb kötelezettséggel áll szemben, a két vagy három aláíróit kell most lekényervezni. S ha többször vesz fel személyhitelt a kis ember, bizony csak akkor veszi észre, mily órávába került, amiből aztán nagy nehezen tud kieviczkelni.

A jelzáloghitelnél pedig valóságban szomorú állapotot találunk.

A bankok szokásjoga akként rendelkezik, hogy valamely birtok csupán értékének fele összegig szolgálhat a kölcsön zálogául. Vegyük például, hogy egy kis ember 1000 frt. értékű birtokkal rendelkezik. Ha tehát jelzálog kölcsönt akar felvenni, úgy nem kapna többet 500 frtnál. De a bankok szöbe so állnak vele, 1000 frtnál alacsonyabb tőlelet el sem fogadják. Így tehát, a kinek földcsékeje nemer többet ezer forintnál, az bizony nem kap egy banknál sem törlesztéses kölcsönt.

A bankok úgy okoskodnak, hogy 500 frtos tőlelet nem fizlet s az ekkora picizny kölcsön meg sem bírná a bank költségeit a becslésre, beiratásra, levelezésre betáblázásra, stb.

Mily szomorú állapot ez! Ha a kis ember a legszükségesebb gazdasági beszerzésekhez, az elkerülhetetlen renováláshoz néhány száz forintra szorulna, ez a néhány száz forintot sem tudja megszerezni.

De ha a kis embernek 1000 frtnál nagyobb értékű birtoka is van, nem vehet fel 500 frtot, mert hiszen a bank 1000 frton alól szöbe sem áll vele. S ha ilyen nagyobb kölcsönt vesz fel a kis ember, bizony megéri annak súlyát késő öregségeig is. . . Ebben rejlik a fő ok, hogy a gazdák annyira züllemek, hogy a föld soha sem tudja magát összeszedni.

A föld nem bírja ki a nagy kölcsönöket. Ezek a nagy kölcsönök nem hogy segítségére lennének a kisgazdáknak, ellenkezőleg kárára, sokszor halálos dőfést is adnak nekik.

Igen, ha a kis ember erejéhez mérten vesz fel kölcsönt, ez nem fog megártani neki, lassan visszafizetheti s újra lábra állhat.

Az volna a helyes mód, hogy a kisgazdának annyi kölcsönt nyújtsanak, a mennyire neki okvetlen szüksége van. S ha olyan bank — nem szövetkezetbank — alakulna, amely kizárólag a kis emberek hitelnyújtásával foglalkozna, akkor helyre lenne ütve a dolog, a kis emberek sokkal jobban fognának boldogulni a mai nehéz életben.

Teendőink a tarlószabaduláskor.

Nem trükk új dolgot, csak ismétléjük azt, a mit e lapok hasábjain már oly sokszor, de miként a gyakorlati élet számtalan példája mutatja, meg nem elégszer hangsúlyoztunk.

Hazánkban mint ismeretes, többnyire ezért minden rendelkezésünkre álló eszközt és módot fel kell használnunk arra, hogy a tarló teljes kiszáradását megakadályozzuk. S ha kérdivalaki, hogy mi legyen hát ami eszünk, mely czelra vezet, válasszal mást nem adhatunk, mint tanácsot a tarló minél korábbi feltöreszésre. Várni addig, míg a kereszteket lefordva, tarlónk teljesen felszabadul, hiba lenne; a kereszteket a lehető legelőszobább, kettős sorokba kell állítani: s a sorközök hármas hánló ekekkel leszántani. Böbbe felejtjük el, hogy a kaszát nyomon kövesse az eke, még pedig úgy, hogy az 7 — 8 centiméternél mélyebb beszírdát ne huzzon Hogy miért? azt elmondjuk a következőkben: steni kell a szántással azért, mert a felszabadulás utáni régiómi szántással megakadályozzuk a föld gyors kiszáradását, előmozdítjuk a gyomok kikeletését és megnehezítvén az alsóbb rétegek, viz-

Gyömbér Matyi.

írta: Hollósy Mihály.

Csak nehéz természetű ember volt Mátýás; még a maga kára sem bírta őt felokosítani. . . A míg rá jart a rud, fogadkozott magában; megígerte fának, bokornak a jobbulást! De a javulás addig tartott csak, mint varga sebében a váltó csizma ára, mert miháncs helyre igazodott a szénája, ismét csak megmozdult benne a régi Matyi vér, de meg fölözte is könnyelműségét két tetejével.

Most is, hogy haza került, szinte a szeméből ritt ki a szelidség; olyan volt, mint a keres barány. A műhelyben csütörögve százszor is elmondogatta napjában:

— Nem az vagyok én már édes apám, a ki voltam!

Szentül hitték, hogy megpuhult, megjött az esze valahára, mert megviselte a sokféle viszontagság, később azonban kiviláglott, hogy három napig sem harcolt biz ó e szép szó mellett.

Legelőször is abban különbözött össze az édes apjával, hogy mért ad inaskésbe külön munkát, mint az övébe. . .

— Rád biznám én szives örömet édes fiam, — mentegetődik az öreg, — csak bírnál vele. No csinálj gyermekem, ha kedved tartja, de tudom én, hogy nem esik kezre.

Ettől fogva azt megbomlott az édes egyetértés köztük. . . Dult, fult Matyi, mint a haragos pulyka, kusszodozott, hol egyik szögletben, hol a másik sarokban; édes anyja pedig szívszorogva kerülgette kérelte, érdemtelenül a gubbaszkodó gyerekeit.

— Édes vérem, kedves magzatom! ki bántott? Mi hajód támadt már megint?

— Eh tudtam én: — fukad ki Mátýás csunya szemeket vágya szülőjére, — nem szívesen látott vendégnek fölhányt a falatja. Így volt az mindig.

— Ugyan édes szívem, a menyéből Isten

áldjon meg! hánytorgattam én föl valamit a mióta a világon vagy?

— De édes apam kutába se vesz; életem teszi legmacskányibb inasunkat is a becsületben. Ha nem tetesek Pálnak, majd tetesek Peternek is: arra fordítom a sorom, a merre jobbnak látom.

Ast persze nem latolgatt, hogy az a legapróbb inas gyerek is kesesebb a mesterség körül nála.

A torzalkodásnak aztán az szabott határt, hogy néhány forintoz jutván, összepakolták irományait, meggyámást, szó nélkül, sunyi szerrel fuképnél felejtette a szülői hajlékot és meg sem állapodott Bécs városáig.

Majd szaván fogja ó még az édes apját, hogy kicsoda, micsoda ő! — ily formán füstlőgött benne a méreg a hosszú után. — Nem leszó se csihés, se loggó, hanem megtimulja az ural munkát, pénzt is gyarapít s ha visszavetődik Szegedébe, fölkap ó még a maga erejére. . .

Sűrűsödött a levegő, egyre nőtt a homály, mire a szabó legényt a bécsi malmoknál partra tettek. Idegen helyen lévén, hát csak vaktában válogatlan utnak indult.

Az szerző legnagyobb örömét, hogy a bécsi nép őt annyira csodálta. A szürke magyar ruha persze csak úgy feszült a testén, mintha rá öntötték volna; a ráncos csizma és pörge kalap is nagyon mutatós volt, — el is ilhettett az a maskará német viseletől!

Öreg este volt, mire Matyi eszébe vette, hogy hát a szállással mire várjon?

Szerencse környezte Mátýást, mert épen úgy olyan rendőre vetődött eléje, ki értelmes ember lévén, rendőre valamiképp a magyar azót, tehát Matyit így eligazította, hogy a hálast hol keresse.

Nagy sárgárn meszelt háts volt, a hová utasította. Mily emberséges emberek ezek a bécsi biztós urak!

Abba a nagy épületbe érve Matyit azonnal felvittek egy terembe (valami irodaféle lehetett).

Ott aztán elkérték irományait, kézi meggyámást, töle magától pedig kifaggadtak minden ticsköt bogarat, akárcsak a törvény előtt szokás. Ezt Bécsbe bizonyára rendtartás követeli.

Az irodából egy-néhan a földszintre vezeték. Nehéz vasajtót nyitott ki egy rendőre Matyi előtt s azzal kurtán ririvalt:

— Marsch hinein!

Matyi persze ott állt tétován, megrökönyödve, mint a tetlen ért cigány a szolgabíró előtt, de a rendőre többet se szólt, hanem belodította az utcón, aztán zárta, mint baromfira a ketreccsajtot.

Szorongva pillantott körül a legény a tágas teremben, a hol a padmaly vastag négyazögletű oszlopokon feküdt. Hát csak úgy szorogott benne akár a duruzs a sok rongynál rongyabb emuor!

Teremtő Istenem! hová keveredhetett! . . . Azok meglátták, de rá se hederítettek, ki itt heuntergett, ki amott szorogott, némelyik pedig már horkolt is, mint egy hajó kürtője — most talált Matyi igazi szállást!

De hát mit legyen? Ha ide hozták már valahogy csak megpróbálja a pihenést. Nem kellett sok biztatás, mert az eltörődött annak bizony hamarosan beragadtak a szemek!

De micsoda álmai támadtak! Életére törtek, rongyos elzülött alakok zavarták, kergették, fojogták! Birkozott velük, mint egy sárkány, de amazok erősebbek voltak s letepertek. Majd egy eris kez úgy murgáza, hogy rémséges álmából rögint felriadt.

Bambán nézett körül. Világos reggel volt. Hanem a tegnapi esti társaság még teljes számban sürgőri-forgórt a teremben, csakhogy a reggeli világosság még inkább megmagyarázta Magyinknak, hogy ez a tanya nem palota.

A sok fukó arczóli szinte leritt az áhség, a nyomoruság! Matyi valóságos nábob volt ezekhez képest.

— Czuvakazi! — kiált Matyira rekedt hangon egy torzonbors szakkú borvirágos orru ron-

tartalmának elpárolgását, könnyebben eszközölhetjük a későbbi szántásokat is. Ha a tarló hosszú ideig van kitéve a szélnek s a nap hevének, a talajok, különösen a kötöttebbek, az esőzések beállta előtt egyáltalán nem száthatók. Hét nyolcz centiméterrel mélyebben pedig azért nem szabad dolgoznunk, mert akkor vesszélyestevé lenne ama szándék, mely a gyomok tökéletes kiirtására irányul, ugyanis a tarlón igen sok gyommag hever, s ha az idejekorán sekélyen a talajba fordítjuk, már az eső után csírázásnak indul s a fejlődő gyomok vagy egy boronával, vagy a következő szántással tönkre tehetők, ellenben ha mélyen borítanak alá, akkor a gyom csak tavasszal lat napvilágot a tavaszi vetés fejlődésével egyidejűleg.

A szántást nyomom kövése a gyűrűs henger, mert a sekélyen lefordított tarló nagyon üregessé teszi a földet s az ilyen üreges, laza és később erősen lepedő talajban a fejlődő növények nem jól érzik magukat. A gyűrűs henger őszényonyván a földet, fokozza annak vízfelszívó képességét s előmozdítja a gyomok gyorsabb kikélesét.

Ha a tarló műtrágyával kapcsolatos zöldtrágyázás céljából csillagfűrtől, ősziborsóval ószibükkönyvvel vagy más zöldtrágya növényvel vetetjük be, úgy a szántás és hengerezéssel lépést tart a vetés is, melyet újból gyűrűs henger munkája követ.

A gödöllői tanulók bálja.

Műkedvelő előadásul egybekötött tánc vigalmat rendezett a „Gödöllői Tanuló Ifjúság” augusztus 3-án az erzsébet szállodában, mely úgy anyagilag, mint erkölcsileg a legfényesebben sikerült. Nagy számban jelentek meg rajta a szép nem képviselői, mint az alábbi névsor igazolja. Ott voltak:

L e á n y o k: Alberty Erzsike, Mariska, Emmuska, Aczél Gizella, Adler Margitka, Adler Aranka, Bereczky Justika, Blummenfeld Gizella, Elvira, Dóbos Annuska, Dénes Jolánka, Ellinger Gizella, Fábó Malvin, Gavra Mariska, Erzsike, Goldstein Szidi, Gombási Aranka, German Annuska, Heik Etelka, Gizuska és Erzsike, Janosi Margit, Konkoly Julia, Kozma Nóra, Kolozs Dora, Körmendy Lujza, Katzer Emma, Linke Berta, Lukács Emma, Mazancsek Janka, Meitner Elza, Obernyik Rózsika és Lizka, Rosenberg Janka és Ilonka, Rédl Rózsika, Pirkner Ella, Plecker Vima, Sóváry Emmuska, Steiner Sárika, Szamek Jolán, Szamek Lola, Szabó Mariska és Margitka, Sacklener Mariska, Szabó Malvin, Szvoboda Margitka, Ilonka és Ninuska,

Szluhin Nauczka, Takszner Jolán, Takszner Irénke és Mariska, Turia Etelka, Várady Sárika, Vagner Etelka, Veiber Olga stb.

A s z o n y o k: Alberty Pálné, Gézáné, Özv. Bereczky Geróné, Blummenfeld Gáspárné, Dénes Jenóné, Ellinger Mauóné, Fábó Sándorné, Gere Károlyné, Gavra Jánosné, Hejk Istvánné, Ivanics Ferenczné, Janiol Jakabné, Konkoly Sándorné, Kozma Gáspárné, Özv. Kolozs Lajosné, Lukács Gyuláné, Lukácsovits Károlyné, Linkes Gyuláné, Obernyik Gyuláné, Pirkner Ernóné, Plecker Adolfné, Rosenfeld Gyuláné, Sasváry Antalné, Sóváry Gézáné, Steiner Józsefné, Strausler Adolfné, Szabó Balázné, Szvoboda Ignáczné, Szamek Gyuláné, Szabó Elekné, Takács Lajosné, Takszner Janosné, Veiber Arthurné stb.

Mintha maga a személytelen Ifjúság rendezte volna ezt a mulatságot olyan aranyos kedv, rózsás hangulat uralkodott rajta. Előbb gazdag műsorral a lelküket hódította meg a rendezőség, hogy azután tánc közben velünk együtt ő is hódoljon a szépségnek, a kellemnek. Mindenki egy kedves enlékkel gondgabban távozott az estélyről, de sok magánfajta ifjú legény szegényedett meg szívből, mert bizony azt elvesztette, elrabolta valamelyik „csak egy kis lány van a világban.” Így magamnak is ilyen fajta nóta motoszkált eszemben:

Tisztelendő Atyám, hegyha
Bgy kis lányka bűnét gyónja
Szent beszéddel magyarázza meg neki,
Hogy hibáját, a rabolást
Jóvá csak úgy teheti,
Ha az elvett eszélyebe,
Az övét adja cserebe.

Mintha szerződésre lépett volna a rendezőség az éggel, az ég sötét, komor, fekete felhős volt, mert valamennyi ragyogó csillagát oda kilesűnőzte a mulatságra, ott ragyogtak, tündököltek Károlyi batányk termeibe.

A műsor első száma „Matura előtt” cz. monolog volt, melyet Diamant Mór adott elő ügyesen, elevenen.

Következett Liszt Ferencz „Rapaodiá” ja melynek zongorán eljátszásával Adler Margitka szerzett a közönségnek igaz gyönyörűséget. Meg is újráztattuk a remek játékot, a figyelmes rendezőség pedig szép virágcsokorral kedveskedett a kis művésznöknek.

Harmadik száma a műsornak Justus „Phrenolog” című bohózata volt, melynek gondos rendezése Gere Józsefet dicséri. Összhangzó szép játékot élvezhettünk, melynek sikeréhez minden szereplő egyformán hozzájárult. Szvoboda Ilonka olyan kedvesen s természetesen játszott a Delor marquise szerepét, hogy ha rajtam állt volna, rögtön kineveztem volna igazi marquis-

nénak. De nem esik messze az alma a fájától. Ha Delor marquise asszonysságot dicséret illeti, méltán részt kér abból Mari leánya is, ki Szvoboda Ninuska személyesített. No de könnyebb is szép, fiatal, szerelmes lányka szerepét játszani, mint feleséggé lenni. „Phrenolog” urnak, ki még Sardon bárónt (Szabó Mariska), Georgine (Alberty Erzsike), Paulin (Szabó Margitka) grófnőket, Ceclit (Hejk Etelka) is bolondá tartja, pedig kedves társalgásuk, szép játékok megrögzöthetnek volna könnyen az ellenkezőről. Műelőle, a nevelőnő (Szvoboda Margitka) is kitűnő volt. Szabó Balázs, ki a czimzsererepét játszotta, katonásan kivágta a rezet s nem mondhatók róla nagyobb dicséretet, mintha idézem azon szavakat, melyekkel valaki gratulált édes apjának. „Rektor ur, színésznő adja a fiat! Az isten is annak teremtetett! Bizonny-bizonny sokan tapasztalnak olyanok minden este a világot jelentő deszkákban, kik tanulhatnak a fiatal műkedvelőtől. Adler Oszkár közismeretes s közkedveltségű basszusával remekül adta a consul szerepét. A többi szereplők is, Szabó Plsta, Neubaer Hugó, Kallina Ernő, Alberty Dénes, Szvoboda Ödön, mind kitűnően játszottak, mind derekasan hozzájárultak a siker öregbítéséhez.

A műsor negyedik pontja Winivsky ismert szépségű legendája volt, melyet Meitner Arthur adott elő hegedűn, Meitner Elza zongora kísérete mellett, mind ketten remek technikával.

Ötödik pontja a műsornak „Matura után” című monolog volt melyet Szvoboda Ödön adott elő. Tiszta, csengő orgalmu szöveg érelyenült s getusa is — ami pedig gyakran szokta megbántani a műkedvelő szavallás sikerét, — kifogástalan volt.

A mulatság a „Fehér Kereszt” egyeslet javára rendeztetett s tisztán jövedelme 45 korona volt. Ha még megemlítem, hogy az első négyest 120 pár táncolta, s hogy a mulatság reggel 6 óráig tartott, — azt hiszem, elég híven beszámoltam az est sikeréről.

Nagy György.

Felülfizetések: Fábó Sándorné 4 kor.

Garán Dániel 3 kor. 80 fillér. Rózsa István 3 kor. Kont Oszkár 2 kor. Hüttl Pal 2 kor. Blummenhal Mano 1 kor. 60 fill. Lukacsevics Károly 1 kor. 20 fill. Adler Károly 1 kor. 20 fill. Orbay Dénes 1 kor. Turnovszky József 80 fill. Aczél Károlyné 50 fill. Pirkner Imre 40 fill. Schéber József 40 fill. Gerő Jenő 20 fill. Wirnhardt Béla 20 fillért. A szives felülfizetésekért s a közreműködőknek szives készségükért ez uton mond köszönetet a rendezőség.

gyos alk. Genug schlafen! Aló marsch! kivinni a piszkos viz.

Felébredt Matyiba a csökönyös természet. Vigye a kinek kedve tartja; ő bizony nem viszi. Micsoda! — Olyan fergeteg keletkezett, akárcsak kánikulában. Czirfabnál czirfab szitkokat vertek a fejéhez, a mit nem értett Matyi, de értette az érteimet, mert olykor-olykor egy-egy oldalbökéssel is ilusztráltak.

Vette észre Matyi, hogy az éjjeli álma beteljesedik.

— Ha nagy ur, fizess! más csinálni a te dolog — förmed rá az előbbi rekedt bang.

Matyi belátta, hogy jobb a rossz tréfát elején kerülni, benyult a lábji zsebbe s oda vetett egy hatost a hetvenkedő jómódárnak.

Mintha csak torkát szegték volna a zajnak: a legnagyobb ellensége a legjobb barátja lett.

Félóra múlva kihajították őket az udvarra friss levegőre.

Itt tudta meg Matyi, hogy ő a toloczházba keveredett. Egy elzúlótt magyar csavargó világszította fel őt e felől, a ki biztosította is, hogy hamarosan haza kerül.

Matyi bizony most rémült meg leginkább: micsoda szűgyen éri őt, hát még az édes apját, ha toloczkocsin viszik vissza a szülővárosába.

Felre állt szegény feje és keservesen sirt. Arra vetődött ep egy rendőr tiszt, a ki megszánta és kiváncsian tudakolódott baja felől.

Ennek elp-maszoló boldogtalan állapotát, hogy most jött hősbe s hogy miként került e helyre.

A renlőetésnek megcsodát a szive rajta, kézen fogta őt s fölvitte az irodába, a hol újra kihallgatták s azután egy körendör kíséretében a szabomunkás közvetítő intézetbe került, a hol éppen kerestek is már valakit.

— Ért-e a frakk munkához? — kérdé az elhelyező.

— Brték — feleli a gyerek szövegve, pedig dehogyan értett hozzá!... Felt atól, hogyha ne-

met mond, a rendőr rögtön visszaviszi a toloczházba, a honnan minden áron szabadulni akart.

Volt már finom műhely a hol Matyi a finom munkát begyakorolhatta. De bizony Matyi ott megsem melegekedhetett, mert hamarosan kismerték járatlanságát s a mester azzal eresztette utnak, hogy még inasnak sem használhatja.

Czétalanul bolygott ismét kéai csomagjával az utcán. R. közből az idő rá estledett, de szállás felől nem mert tudakolódni, tartván attól hogy úgy jár, mint tegnap este.

A mint töpreng magában, hogy mitevő legyen, csak megszólítja ám egy magyar viselőtű uri ember.

— Kodves uram öcsém! Úgy-e maga magyar?

— Az én, feleli Mátyás örömmel.

— Nem mondaná meg, hogy merre van itt a Poste szálloda.

— Nem én uram bátyám, mert magam is ismeretlen vagyok itten.

— Hát hová megy?

— Azt volna jó tudni! — feleli Mátyás keserűen, — de se hajlékom, se pénzem,

— Ejnye, ejnye! biz öcsémuram ez öreg hiba. Hát hogy vetődött erre?

Matyi nagyjából elmesélte.

— Úgy-úgy öcsémuram hajos az élet idegenben de a magyarnak legjobbsabb. Ússe kő! csak jobbra fordul a sora! A míg Bécsset járom legyen az én vendégem.

Három nappal való dolga volt Bécsben az Eszt-rházy grófok tisztartójának. Azon idő alatt Matyinnak jó sora volt, mert az órg ur etette, ittata s virte magával mindenüvé: bucsuzól még két pengőt is nyomott a markába, hanem hogy eltávozott megcsodát csak olybá vált, mint a kirekesztett lélek.

Ej! gondolta magában majd lesz az még máskép is!...

Valami ténre jutott dél tájban. Vett sza-

lónnát, kenyeret s egy félreeső lőczán jóízű falatozásba kapott.

Szerény ebédjét még be sem fejezhette, midőn egy czilinderes ur vetődik eléje és csodák csodája magyarul szólítja, barátságos beszédebe elgedykedik vele és részvétellel tudakozódik a sorsa után.

No, — azt mondja, — csak szedelődzködjön fel, én ismerem egy jótékony társulatot a hol a vándorló szegény mesteremberek tiz forint segélyben részesülnek, vagy ha szerit ejthetik még munkát is szereznek neki.

Hogy adotta Matyi a jó istent, hogy hálálkodott magában, ki ezt a derek jóruvaló urat eléje rendelte! Örömmel sietett a jó ember után, ki néhány utcán keresztül vezette Matyit, egy három emeletes gyönyörű épületbe tart vele.

A kapu alatt azon maglaltak, végig nézte a czimjegyeket s elővette névjegyet, melyre néhány sort írt.

— Fogja ezt s menjen fel vele a III. emelet 12. szam alá. Ott mutassa be magát az iroda főnöknek majd utasítást ad, hogy a pénzt felvehesse a kézi táskát pedig csak állítsa ide a szöglétre; majd én vigyazok rá míg lejön. De siessen ám!

Matyi nem is ment, hanem repült a harmadik emeletre Zörgött vagy jött percáig míg ajtót nyitottak neki.

Hanem a társulatot biz ott hiába kereste. A névjegyen álló nevet sem ismerete senki. Összebolgotta az egész emeletet, sehol senki sem tudott felvilágosítást nyújtani.

Csododotán iparkodott le Matyi az emeletről. Mekkora volt azonban meglepése, midőn a jó urnak csak hült helyét találta!...

Biz az elvitte a táskát irományostól, mindenesét.

Jaj szegény Matyi még a fejét is elvesztette. — Mit csinálj, mi tévő legyen ő most? Arról az urról persze senkinek fogalma sem volt.

A házmaster sajnálva a lő-futó gyereket,

Hírek.

Személyi hír. Kapcsy Vilmos főszolgabíró a III. oszt. vaskorona rend lovagja, f. hó 4-én kezdte meg szabadságát. Tavolléte alatt Orsbay Dénes h. szolgabíró fogja helyettesíteni.

Áthelyezés. Zillinger Kálmán gazdasági segéd tiszt jelen állásában Fogarasra helyeztetett át. A szimpatikus derek gazdatiszt távozását ászintén sajnálja társadalmunk.

Esküdtársi tárgyalások. A pestvidéki törvényszékén alaposan megszorodott az esküdt bírósági ügyek száma. Ezért Rónay Kamil ítélőtáblai bíró, a pestvidéki esküdt bíróság táncos-elnöke már a jövő szeptember hónapra ki is tűzött egynehány esküdt bírósági ügyet tárgyalásra. Szeptember 9-én tárgyalják Kovács Sala, Kovács Hermin és Kovács Rozsi rablást bűnügyét. Szeptember 11-én Luczánzky Gusztáv szándékos emberölés kísérletének bűnügyét szeptember 13-án Varga Sándor és Haseil József szándékos emberölés bűnügyét.

Közgyűlés. A gödöllői képviselő testület f. évi augusztus 16-án a városháza tanácstermében közgyűlést tart. A közgyűlés legfontosabb tárgya a főszolgabírói letrát újabb 8 bíró jelölti kandidálás végett leendő javaslatba hozatala.

Gödöllői portás. A Királyi Török János gödöllői portásnak nyugalmába való vonulása alkalmával sok évi hű szolgálatai elismerésül az esküdt érdeméremmel adományozta.

Beküldetett. Erzsébet királynénék szalburgi szoborhoz Gödöllő közönsége által küldött koszorúja eddig 43 korona folyt be. Minthogy a koszorú költsége 74 korona még 31 korona hiányzik fedezetül. A gyűjtést tehát tovább folytatják s amint a hiányzó összeg együtt lesz, fog megjelenni a részletes számadás.

Ingyen kenyér. F. hó 8-án kedves és szépen sikerült mulatságot rendezett Gödöllőn a Károlyi szálloda összes termében egy előkelő mint a beavatottak mondják: szabad közmives társaság a bulapesti „Ingyen kenyér” javára. Belépti díj nem volt s mégis önkényes adakozás utján 700 korona folyt be a jótékony eszt. A mulatság első része: a m ű v é s z e s t e l y este 9 órakor kezdődött. Ekkorra már zsúfoltság meg telt a nagy terem körösségével. A gondosan össze állított műsor minden egyes száma remekül sikerült. Többet meg is kellett ismételnél vagy toldani az előadó művészeknek közkívánatra. 1. Liszt: XII. Rapszódia. Zongoránál: Szevdahelyi Józsa urnó. 2. Operett-egyveleg: Éneklé: Sarkadi Adél k. a. 3. Vörösmarty: Szép Ilonka. Előadta: Bokros Murgit k. a. 4. Weber: Búvós vadász. Énekelte: Dr. Himler Izsóné urnó. 5. Monolog: előadta: Zilahy Gyula ur. 6. Hubay: Madárda a „kremonai hegedűs”-ből. Énekelte: Leopold Francziska urnó. 7. Gyó-zó Lajos: Ingyen kenyér. Szavolta: Faragó Ödön ur. Azután kedélyes társas vacsora, majd táncz következett, melyben 200 párnál több vett részt. A mulatság virradtig tartott.

megmagyarázta Matylnak nagylelkűen, hogy most pusztuljon ám Bécsből, mert ha igazolás nélkül rendőr kézbe kerül, haza toloncolják, annyi bizonyos!

Esz nélkül rohant a hajó állomása. Fél óra múlva indult a pesti hajó, váltott hát rája jegyet, de csak Pozsonyig szólót, mert a maradék pénzből többre nem futotta.

Pozsonyig egyre azon tanakodott, hogy miképp mehatne ő most legalább Pestig.

Es imo Pozsonyban a véletlen szerencse mintha csak összejárt volna az ő szerultságával. Ujjonozokat transzportáltak Budapestre, valami harminczat, a kiket a mellőlök rendelt altiszt feloktatott, hogy a pesti kizsárlásnál csak azt mondják: „Transport”.

Nem kellett több szó Matylnak. Szépen meghuzta magát, majd pedig szóba állt az ujoncz flukkal s így bizony elért Budapestig a nélkül, hogy valaki a jegyét ellenőrizte volna.

Hanem a kizsárlásnál megint csak hiba akadt.

Valamelyik regnata oda szól a pajtásának. — Nézd koma, hisz es a legény nem hoz-zánk tartozik, mégis aszongya, hogy „Transport”. Persze a jegyszéd is nosza lekajja harmad magával Matyt a tis körmeről!

A csalás kiült s Matyi fizetni nem bírván mégis csak a rendőrségre került s akárhogy huz-dozott a tolonczkocsitól, csak azon vitték haza szegény fejét.

Majd a föld alá süllyedt szegényében, még as utcán sem mert mutatkozni. Hanem ez as egy dolog astán hasznára vált. Benőt a feje lágya s belátta, hogy „legjobb otthon, meg hogy a szorgalom a szegény ember édes falatja”.

Hozzá is fogott jó akarattal ezek után a munkához s ha frakkot még ma se tud is bár készíteni, de ezért csak becsületes as tisztességes magyar szabó vált belőle.

Éjjeli osendelet Gödöllőn. Utóbbi időben többször fordult elő az eset hogy a késő éjjeli órákban a mulatságokból hazaterő kompániák s helyett, hogy békésen haza mennének, éktelen larmát csapnak Gödöllő fő utcáin es terein, bekopogtatnak némelyek ablakán, trágár nótakat énekelnek, szóval egész revoluciózt csinálnak es féktelen larmájukkal zavarják a polgárság éjjeli nyugalmát. Legközlösebb a dologban az, hogy a skadalumok rendezői leginkább az intelligens, u. n. „uri osztály”, sorából kerülnek ki. Rendőrhatalóságunk meg telletlen nézi mindezt, ami pedig elég szomorú dolog. Felhívjuk rá az illetékes körök s különösen a szolgabíró-ság figyelmét.

Párbajok. Heinecz Iván gödöllői kir. koronauradalmi gazdasági segédtitest es Kelenffy Béla es Kelenffy Károly bpesti lakosok között kardpárbaj volt Budapesten az Arlov-féle vívoteremben. — Az egyik párbaj mult hó 30-án, a másik f. hó 3-án avivatott. Mind két párbaj Heinecz Ivanra dőlt el szerencsésen, ki sértetlen maradt. Ellenfelei is csak könnyebben sebesültek meg.

Elgázolt gyermek. Domonyi levelözök írja: Kladon nagy szerencsétlenség történt. Gróf Ráday Gedeon igaz kocsisa buzát hordván a szérubé, vigyázatlansága folytán Laukó Isván 1 éves fiát az utozán játszás közben kocsiával elgázolta. A kis fiúcskának a fejen ment keresztül a terhes kocsi kereke úgy, hogy a szegény gyermek azonnal szörnyen halt.

Az aszódai indóház építkezése. A m. á. v. aszódai állomásán az indóház átalakítási munkálatai — melyeket Ring József kitünő hatvani műépítész eszközölt be vannak fejezve. A hivatalos átvétel aug. 18-án fog megtörténni s így kilátás van rá, hogy az aszódai vasuti állomásan a már annyira szükséges vasuti vendéglő is még a nyár folyamában meg fog nyílani.

Alvó éjjeli örök. A péczeli éjjeli örök jeles urak lehetnek. Meg vagyunk szokva ugyanis, hogy az éjjeli örök a helyett hogy a község utcáit járják, le fekszenek valamelyik padra, vagy félre eső zugába az utcáink. — Aludni. S ki venné eztrossz néven tőlük, hisz legalább az utcán vannak Péczeli kollégák azonban tul tesznek rajtuk. Ők egész nyugodtan haza mennek s lefeküsznek annak rendje es módja szerint az ágyba s ott elaluszunk egész lelki nyugalommal reggelig. A hivatalt pedig őse kö. F. hó 4 es 5-én azonban a esendőr őrs rajta esipte őket ezen a turpisságon s közzőlük Kemenczei Jánost Hatvani Istvánt es Podrasinszky Mihályt feljelentette. Szigorú büntetést érdemelnek!!

Vakmerő rablótámadás Gödöllőn. Hipszky Ferencz hatvani földmives dínyét vitt be eladni Budapestre. F. hó 6-án éjjel eladván portékáját, 14 éves leány testvérével hazafelé ment. Menet közben a gödöllői határban 6 rabló tört rájuk az erdő sűrűjéből es megragdván a meglepett legényt, annakébeleiből kiragadták 180 koronát tartalmazó pénzes zsebköjtát es azzal eltűntek. A sötétben a rablók nem voltak felismerhetők. A nyomozás folyik.

A Vasárnapi újság. Silágyi Dezso emlékének szentelte a „Vasárnapi Újság szerkesztősége es szép es előkelő folyóirat es heti szemlát. Több szeretettel es finom szellemmel megírt es számos arczképpel díszített cikkekben méltatja az elhunyt államférfiu nemes pályáját. Becsessé teszi es számot még Erdélyi Zoltán hangulatos költeménye es Szokolay Kornél közleménye, amely a bosnyák földet mutaja be képen es irásban. Továbbá Szívós Béla renek fővárosi rajza.

Irodalmi esemény van készülöben. Arról van ugyanis szó, hogy nemzeti irodalmunk összes elhunyt nagyjának munkái egyöntetű, díszes kiadásban kerüljenek a magyar nemzet kezébe; egyöntetűen, díszes es olcsó n. 55 csinosan kötött, könnyen kezelhető kötetben. Balasától es Zrínyitől Arany Janosig mindent magába foglal ez a kiadás, a mi költői irodalmunk maradvány becsült fölmutathat. De nemcsak költőink munkáit: Szóchenyi István, Deák Ferencz, Kossuth Lajos, Komény Zsigmond munkáinak legjavát is. A „Magyar Remekírók” tehát nagy költőink es íróink olyan kiadása lesz a melyen évtizedek óta vár a magyar nemzet es arra való, hogy olvassák, mert elhagyja azt, a mi másod- vagy harmadrangú, avagy a mi csupán a tudós kutató érdekl. A regibb írók műveit irodalmi értékekhez es irodalmi történeti jelentőségükhez mért megvalósításban, az ujkor írók (nevezetesen Arany, Vörösmarty, Petöfi, Tompa, Garay, Bajza, Czuczor, Vajda, Arany László, Szilágyi, Madách, Reviczky, Csiky) műveit lehetőleg teljességükben, mindenesetre főműveikkel fogja felölelni. A Franklin Társulat, mint es korzások irodalmi vállalat kiadója, ezzel a vál-

latával nagy meglepetést szerez a nemzetnek. Évek óta készült rá; egymás után szerzte meg terve kivételhez jeles íróink munkáinak kiadójogát, s most, hogy Arany Janos műveit is tulajdonává lettek, siet annak megvalósításával s 55 tekintélyes szép kötetben egyesíti nemzetünk szellemi munkássága legjavának summáját, azzal a nagy gondossággal, melyet az ilyen tekintélyes vállalat megkövetel. Ezért az egyes írók munkáit leghivatottabbjaink, rendezik saját alá s látják el előirajjal. Előkön Gyulai Pál, Beöthy Zoltán, Berzeviczy Albert, Kossuth Ferencz, Eötvös Károly, Rákosi Jenő, Lovay Jozsef, Vadny Károly stb. A kiadó Franklin Társulat es nagy vállalat részletes programját osszel fogja közzé tenni es ugyanakkor a kiadást megindítani: Kötelességünk tartja azonban már most, — a közönség saját érdekében, — a figyelmét es korzások vállalatára felhívni, hogy meggyőztesse ellen megorója. A hírlapokban ugyanis nemhany nap óta „Képes remekírók könyvtára” ezim alatt egy vállalat hirdettetik, melynek czíme félreértesékre adhat alkalmat. Ily félreértések vagy megyőztesések kikérülése végett hangsúlyozni szükséges, hogy a magyar remekírók gyűjteménye kizárólag es csakis a Franklin-Társulat kiadásában jelenhetik meg, mivel ez a társulat es idő szeriat a nagy magyar írók kiadási jogainak kizárólagos tulajdonosa.

A statisztikai adatgyűjtések magyarázata. Dr. Kampis Janosnak hasznos vállalatában, a Közigazgatási Könyvtárban, a III. évfolyam 4 es 5. köteté nyomán egy alapos munkalát jelent meg most a statisztikai adatgyűjtések-ről. A munka czíme: A m. kir. központi statisztikai hivatal adatgyűjtéseinek magyarázata. Írta dr. Buday László. A szerző a ki maga is a központi statisztikai hivatalban működik, elméleti es történeti bevezetése után kommentálja a statisztikai törvényt, s aztán sorra ismerteti azokat a hivatalos statisztikai adatgyűjtéseket, a melyeket statisztikai hivatalunk művel, kimeiríti részletesággal tárgyalva az adatszolgáltatónak minden teendőjét, utmutatást nyujt a statisztikai kérdőívek kitöltéséhez, s bemutatja az adatgyűjtések föbb eredményeit is. Ez a könyv hasznos, utbizáztató minden hatóságának, társulatnak, s magános embernek, a kiknek a statisztikai adatszolgáltatás körül valami dolgot van Buday könyve kiterjeszkedik ezeknek az adatszolgáltatónak minden tenővitalóra s kellő utmutatást ad arra, hogy a szigorú adatszolgáltatási kötelességnek hogyan felellessenek meg a legjobban. A terjedelmes kötet ar. 240 Kor. Kapható a „Közigazgatási Könyvtár” Kiadóhivatalában, az „Igazság Központi Községi Nyomda Részvénytársaságnál (Budapest, VI., Váci-körút 61. sz.) es minden hazai könyvkereskedésben.

Iparos ifjuság bálja. Az aszódai iparos ifjuság f. é. aug. 11-én zarkörtől nyári táncmulatságot rendez az aszódai polgári kör javára. Beléptidij 1 korona.

Lépfene Aszódon. Aszódon es vidékén a lépfene erősen fellépett. A mult heten is több megbetegedés történt es 5 marha hullott el. A község zár alá vetett. A vasuti ruhadás a m. á. v. aszódai állomásán 40 napig szünetel.

1900. V. 6076 számhoz. 1901. vgrh. 543 szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a gödöllői kir. járásbíróságnál 1900 évi V. 6071 számú végzésével dr. Gráber Károly bpesti ügyvéd által képviselt Ösegyéző takaréks es hitel szövetkezet végrehajtató részére Papp István végrehajtást szenvedett ellen 600 kor. követelés es jár erejéig elrendelt kielégítési végrehajtást folytán végrehajtást szenvedettnél lefoglalt 620 kor. becsült ingóságokra a gödöllői kir. járásbíróság fenti számú végzésével az arverés elrendeltetvén, annak az egyesült budapesti takarékpénztár 680 kor. s jár. felfoglalhatók követelésére erdjéig is amennyiben azok törvényes zálogfogot nyertek volna, végrehajtást szenvedett lakásán Gödöllőn leendő megtartására határidővel 1901. évi augusztus hó 14 napján délután 3 órájára tüzetik ki, mikor a bíróság lefoglaló batormentlek es egyéb ingóságok a legelőbbit igézőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívtnak mindazok, a kik az elárverezés ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, miszerint elsőbbségi bejelentéseiket az arverés megkezdéséig alulki küldöttnek vagy irásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Gödöllőn 1901 évi július hó 17. napján.
(P. H.) Trsztyánszky Kálmán s. k. kir. bír. végrehajtó.

!! Olvasd, magyar !!

EMKE-papírt, levélpapírt vegyetek!
Ha ránéztek, feldobog a szívetek.
Magyar fiúk, magyar lányok, tudjátok,
Hogy én nektek magyar papírt kínálok.

Magyar földön, magyar kezek csinálják,
Magyar földön magyar népek kínálják;
Nem hagyhat és magyar szívet hidegen,
Ugy is nálunk annyi minden idegen.

Külföld helyett a hazában maradjunk,
A magyar pénzt idegennek ne adjuk!
Hadd tudja meg ebből is a nagy világ,
Hogy a magyar előre tör, s tenni vágy.

EMKE-papírt adjatok a kezembe!
Édes anyám, neked írok én erre,
Van e ennél szebb papír a világon?
Grosz K., nekem csupán **EMKE**-t kínáljon!

Kapható háromféle nagyságban, igen elegáns dobozban 50 drb. **Emke** papír 50 drb. **Emke** boríték dobozoként

50 krtól 1 forintig

Grosz. K. aszódi könyv- és papírkereskedésében.

Mindenmiféle **rajz- és írószerek** kizárólag magyar gyártmányuak **igen olcsó árban kaphatók. Képes levelezőlapok** nagy választékban **2 krtól feljebb.**

Budapesten polgári iskola és alsóbb gimnázium közelében egy uri család elfogad **2-3 leány vagy fiu gyermeket teljes ellátásra. Anyai gondozás és kitünő bánásmód, az illetők ott helyben kívánatra zongora tanításban is részesülhetnek; czim a kiadó hivatalban.** 2-3.

LESSIVE PHENIX!
A világ legolcsóbb és legkedveltebb mosóeszköze a valódi

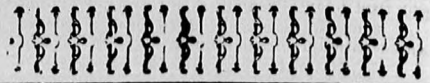
„Lessive Phenix” mosópor, amely a legtöbb kórházban, gőzmosodákban, kolostorban, nyilvános intézetek és előkelő háztartásokban nagy előszeretettel használják.
Egy próba a valódi „LESSIVE PHENIX” mosóporral meggyőződhet a rendkívül előnyökről, pénz-, idő- és személyzet megtakarításra és a ruha rendkívül tisztaságáról.

LESSIVE PHENIX

A valódi „Lessive Phenix mosópor hazai gyártmány, teljes előmentes, jótállás mellett, ártalmatlan a fohérműre és csakis oly csomagokban valódi, amelyek egyedüli tulajdonosa J. P. I. K. O. T. PARIS. aláírással vannak ellátva. Számoln elismerő levél kapható minden főszekereskedésben és drogériában használati utasítással együtt. Igazgatóság: Budapest, Károly-Körút 19.

Kiadó ház

kerestetik Gödöllőn, forgalmas helyen. **Ar 12000 koronáig.** Ajánlatok a kiadó hivatalba küldendők „Egyetemi tanár” czimre.

VEROCOGNAC

különlegességet

Elco Fiumei Tengerentúli Beviteli Társaság

FFAU és TÁRSA

csász. és kir. udvari szallitók fiumei cognacgyárából ajánl: **HAUER LAJOS** gyógyszerháza „Az Angyalhoz” **Hatvan. 5-10**

MEGHÍVÓ.

A „Gödöllői polgári kör” f. é. augusztus 11-én d. u. 4 órakor

Gödöllőn, a kis erdőben

saját alapja javára

Nagy Népünnepélyt

rendez melyre a t. közönség ezennel tisztelettel meghívatik.

Confetti! Világposta! Szerpentin!

Táncz viradtlig!

Pózia mászás! Székbe futás!

Szépség verseny!

Belépti díj: 1 korona.

A mulatság kedvezőtlen idő esetén Gödöllőn, az „Arany-sas” szálloda összes terméiben tartatik meg.

Elkán Oszkár Bpest, V., Lipót körút 18

Építő anyagok:

mész, gipsz, portlandi és román cement, fali téglák, tető fedlemez, kátrány, sodrony szövetek és kerítések, asztros sörény sodronyok, kehélhelmi-keramit

metlahi és

cement lapok.

Tűzálló chamotte téglák, chamotte agyag és ohamotte liszt.

Mint különlegességek:

oppelni portland cement, agyag és cement esővek és kémény feltétek, mindenkor jutányos árban és legjobb minőségben kaphatók.

Betonrozásokat, kövezéseket, valamint granit-teraszó munkákat jutányos ár mellett elvállalok. Költségvetés ingyen.

Elkán Oszkár

Budapest, V., Lip t körút 8.

Megrendeléseket a gödöllői nyaralóműben (Gizella utca 63.) is szívesen átvesszek, ha a szakmába vágó felvilágosításokkal is készséggel szolgálok.

MATTONI-FÉL
GISSHÜBLER
TERMEKESZTÉS
SAVANYÚ-KŰT

KURAS PÁL temetkezési vállalata

ASZÓDON.

Elvállal mindenmiféle temetések rendezését legegyszerűbbtől a legelegánsabb kivitelben. Állandó raktárt tart **mindenféle koporsókból.** Érc, keményfa-, fényezett fenyőfa-koporsók minden nagyságban.

Szoba behuzatok, ravatal felállítás, személyzet dísz-egyenruhában **fákdíszes gyászkoesi.**

Temetések 100 koronától 1000 koronáig. — Megrendelések vidékre is olcsó áron elfogadjatnak.

Gyászjelentések egy óra alatt szállítatnak.

Saját készítésű **díszes és egyszerű polgári hűtörök** kaphatók a legolcsóbb szabott árakon **Aszódon, Kuras Pál épület- és hűtör-üzemében.**